

Kirjeitä toimitukselle.

I.

Arvoisalta toimitukselta pyydän kysyä selvitystä erään salaperäisen asian johdosta, jota ei minun eikä monen muunkaan yksinkertaisen ihmisen järki voi sulattaa. Asia on seuraava: A:lan pitäjän Särkijärven kylässä H:n-läänissä on noin pari kilometriä kylästä eräs suo nimeltä »Piikain suo«. Vanhat ihmiset tietävät kertoa, että samassa suossa olisi ennen – ehkä noin satakin vuotta takaperin – eräs palvelustyttö tappanut lapsensa, josta se tietysti on saanut »Piikainsuon« nimen. Tässä suossa on nähty kummitus eli varjokuva, mikähän lienee. Se on totta, että siinä on nähty ja jokainen on nähnyt sen vallan saman näköisenä sekä juuri sen muotoisena kuin oli tuo lapsensa tappaja ollut – samanlainen hame, esiliina ja päähine. Viimeksi kun on nähty tuo »piika«, on kulunut 10 vuotta, ja näki sen eräs T:lan emäntä (noin 60 vuotias). Hän tuli marjasta ja ollessaan juuri tuon suon eli oikeammin korven kohdalla, vilkaisi sivullensa ja ajatteli samalla, että tässä ne ovat nähneet sen »piian« – ja samassa silmänräpäyksessä ilmestyi hänen viereensä tuo, jota ajatteli. Olin silloin samassa talossa, josta tämä emäntäkin.

Hän kotiin tultuaan oli niin kovasti hengästynyt, että ei voinut antaa minkäänlaista selitystä meille ennenkuin oli levännyt pari, kolme tuntia. Hän oli juossut koko matkan kotiin minkä jaksoi, niin pelästynyt hän oli näkemästään. Niinkuin jo sanoin on sen ennen nähnyt useampikin, mutta en tiedä, onko nyt jälkeensä sitä kukaan huomannut. Huomautan, että nämät ovat tosi asioita eikä mitään merimieskaskuja. Pyytäisin arvoisan toimituksen jollain tavalla antamaan tästä hämärästä asiasta jonkinlaisen selvityksen. Voiko se olla mahdollista, että tuo naisraukka on surrut raakaa tekoansa niin kovasti, että hänen henkinen olentonsa vielä näin monen vuosikymmenen jälestä asustelee samassa paikassa, jossa rikos on tapahtunut?

J. K. Silfvenius.

Vastaus. Yliaistillisten asiain tutkijat tuntevat kosolta tuonkaltaisia tapauksia. Ne johtuvat joko siitä, että rikoksellinen vainaja todella ei »saa rauhaa«, vaan »kummittelee« ilkkityönsä ilottomilla mailla. Tavallisesti tämänlaatuiset kummitukset kuitenkin aiheutuvat siitä, että ne voimakkaat tunteet, joita rikoksen tekijä tai hänen uhrinsa on tuntenut, ovat saattaneet ympäröivän astralisen auran eli sielullisen ilmapiirin niin valtavaan värähtelyyn, että tämä värähtely joidenkin vielä tuntemattomien luonnonlakien nojalla silloin tällöin uudistuu ja vaikuttaa katsojaan tai kuulijaan hallusinatorisesti, s. o. siten, että hän on kuuleviansa tai näkevinänsä jotakin, joka on yhteydessä tehdyn rikoksen kanssa. Mahdoton on tietysti syrjäisen tietää, mikä milloinkin on asianmukainen selitys.

P. E.

II

Omantunnon viime numerossa eräs kirjeenvaihtaja, M. K., kertoo »ihmeellisen naissaarnaajan» Karoliina Riikosen mediumistisesta esiintymisestä ja pyytää teosofialta tarkempaa selontekoa »tieteen, sielutieteen ja fysiologian kannalta« tähän yliaistilliseen ilmiöön, joka kirjeenvaihtajan mielestä näkyy olevan spiritistinen ilmiö. Vrt. Omatunto, n:o 4, siv. 86-87.

Kuten olen kirjassa »Mitä on kuolema?« koettanut esittää, tehdään nykyaikana ero paljastaan mediumististen ja suorastaan spiritististen ilmiöiden välillä. Mediumistiset ilmiöt ovat sangen tavalliset, spiritistiset – ainakin todistettavasti – verrattain harvinaiset. Spiritistiseksi kutsutaan ilmiötä silloin, kun mediumin kautta todella vaikuttaa vainajan henki; muissa tapauksissa sitä nimitetään mediumistiseksi.

Mediumi on ihminen, jonka fyysillinen ruumis on niin sanoaksemme löysästi kokoonpantu. Fyysillinen ruumis on rakennettu fyysillisen tason eri ainelajeista: kiinteistä aineista, juoksevista

aineista kaasuista ja eetteristä; eetterin tuntee toistaiseksi havainnollisesti vain salatiede ja tutkijat semmoiset kuin Rochas d'Aiglun (kts. »Mitä on kuolema?«, siv. 83-86). Tämä eetteri-aine muodostaa ikäänkuin eri ruumiin, fyysillisen ruumiin kaksoiskuvan eli haamun, vaikka se on aina lujasti kiinni ulkonaisessa fyysillisessä ruumiissa niin kauan kuin ihminen on terve. Mediumi on semmoinen epänormaali olento, jonka eetteriruumis on löysästi kiinni fyysillisessä.

Kaikissa mediumistisissä ilmiöissä on huomattava kaksi puolta: 1) henkinen eli hypnotinen puoli ja 2) aineellinen eli fysiologinen. Jälkimäinen on ilmiön causa materialis eli aineellinen syy – ehdoton ehto, *conditio sine qua non*; edellinen on sen causa efficiens, tilapäisesti aiheuttava syy, jota ilman toinen ei pääse näyttäytymään. Toisin sanoen: kun on olemassa mediumi, tarvitaan jokin, joka asettaa hänet hypnotiseen tilaan eli transiin. Tavallisessa hypnotisessa ilmiössä tämä toinen on elävä hypnotiseraaja, puhtaasti mediumistisessä ja spiritistisessä ilmiössä taas joku näkymätön hypnotiseraaja. Se fysiologinen prosessi, mikä kummassakin tapauksessa tapahtuu on seuraava: hypnotiseraajasta lähtee loistava eetteriaine, joka tunkeutuu hypnotiseraajan elimistöön; kuta voimakkaampi mediumi tämä on, sitä enemmän hänen oma eetteriaineensa syrjäytyy, hermoputkista poistuen, ja hän täyttyy uneenvaivuttajansa magnetismilla. Samalla hänen tajuntansa työntyy pois fyysillisistä aivoista, siirtyen astralitasolle, ja mediumi, kadottaen päivätajuntansa, antaa aivonsa vieraan tajunnan käytettäväksi.

Nyt on huomattava, että tämä vieras tajunta, tämä mediumistisen ilmiön näkymätön hypnotiseraaja, ei läheskään aina todistettavasti ole vainajan henki, vaan on se tavallisesti eräs toisenlaatuinen sielutieteellinen ilmiö, nim. mediumin oma »alitajunta«. Äsken mainitsemassani kirjassa olen koettanut tehdä selkoa siitä nykyään paljon tutkitusta psykologisesta ilmiöstä, että ihmisen päivätajunta on vain osa hänen todellisesta tajunnastaan (siv. 29-83). Hän on sieluna paljon sisältörikkaampi ja tajuisempi olento kuin fyysillisenä personallisuutena, vaikk'ei tämä näkymätön tajunta ole yksinomaan korkeampi. Se on ikäänkuin aarreaitta, johon kaikki kokemuksemme monen elämän kuluessa on koottu, ja siinä on paljon tomua ja tuhkaakin.

Kun nyt ihmisen fyysillinen elimistö on mediumistinen, saattaa hänen oma alitajuntansa ikäänkuin hypnotiseraajan tavoin lykätä tieltään päivätajunnan ja omalla tavallaan vaikuttaa elimistön kautta, puhuen, kirjoittaen, piirtäen j. n. e.

En tiedä, onko Karoliina Riikosen tapaus spiritististä laatua; mutta epäilen, ettei se sitä ole. Otaksun, että hänen oma alitajuntansa mediumistisessä hypnosissa näyttelee saarnaajan roolia – enemmän tai vähemmän taidokkaasti.

P. E.